

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstrijsko-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., po jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se za 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.
 Za oznanila plačuje se od četrstopenje petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
 Dopsi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.
 Upravništvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

O severni železnici

pričel je „Ruski Kurjer“ dopis z Dunaja, katerga se nam zdi umestno prijaviti našim čitateljem, ker ima mnogo zanimivih podatkov in dobro osvetluje, kaj in kako se za kulisami godi. Dopis slove:

Jedna najzanimivejših tajnosti grof Taaffejeve vlade se je sedaj razkrila, in če tudi se na videz predmet te tajnosti dotika samo jedne strani politike sedanje vlade, — finančne politike, ali bolje rečeno odnošajev Taaffejevega ministerstva k avstrijski plutokratiji, nam vendar razjasnenje te tajnosti kaže uzrok tako dolgega obstanka te vlade, kaže nam sredstva, kako se dosega njena trajnost. To vprašanje je tem zanimivejše, ker avstrijski organi, katere vzdržuje vlada in plutokratija, o tem kar molča.

Poslednja 2 ali 3 leta so odnošaji avstrijske vlade nasproti borzi za vsacega, kdor ni bil posvečen v intimne tajnosti vlade, bili prava zagonetka. Pri svojem nastopu sta Taaffe in Dunajevski začela ostro borbo z Dunajsko plutokratijo ali s tako imenovano Rothschildovo skupino, ki je do tedaj neomejeno gospodovalo v Dunajskem finančnem svetu. Zato je vlada stopila v tesne zveze z „Union Général“, in znateni Bontoux postal je važna oseba pri dvoru in glavnem svetnik v finančnih in političnih vprašanjih; s pokroviteljstvom vlade bila je osnovana „Länder-Bank“, in na vseh straneh se je začela javna borba proti „Rothschildovej skupini“. Ta ostra borba in sijajna zmaga Rothschildove skupine nad združenimi nasprotniki, ki sti gotovo bralcu še dobro v spominu, morala je postaviti brez dvombe Taaffejevo ministerstvo v tako težaven položaj k gospodom Dunajske borze, katere je tako energično skušala izpodkopati. Ta težaven položaj bil je tem bolj neizogibljiv, ker je ministerstvo pri sedanjem finančnem stanju države leto za letom prisiljeno na borzi iskati denarja na posodo. Rothschild in njegovem tovarišem bi ne bilo težko preprečiti, da bi vlada ne dobila posojil in bila prisiljena podati svojo ostavko. Pa k splošnemu začudenju finančnega sveta se nič takega ni prigodilo. V 1882. letu izdano rento pokupil je vso in po visokem kursu

zavod Rothschildov, — tukajšnja „Credit-Anstalt für Handel und Gewerbe“.

In od tega časa se dobri odnosi vlade z Rothschildi neso več rušili. To je bilo tem čudnejše, ker se politične tendence Dunajske plutokratije se naravnost križale z notranjo politiko sedanje vlade; predstavitevji Rothschildove skupine nikdar neso opustili priložnosti izjaviti po svojih časopisih, v raznih javnih zborih, in privatnih razgovorih svoje polne solidarnosti z opozicijo in svoje antipatijske do sedanje vladne sisteme. Vsakemu je bilo očvidno, če ne gleda na politično nasprotje Dunajska plutokratija podpira Taaffejevo ministerstvo, in mu daje potreben kredit, da tega ne dela „pour les beaux“ grofa Taaffeja, ampak zaradi kakih koncesij, katere je daje vlada, sploh zaradi kakih materialnih koristij. Tako je bilo samo to glavno vprašanje, v čem obstoj te koristi, in ta tajnost, ali vsaj jeden njen del se je nedavno odkril. Največji finančni zavod Rothschildove skupine je družba severne železnice, zgradjene v 1836. letu, katere koncesija poteče v 1886. letu. Ta železnica — zvezajoč z jedne strani Dunaj z vzhodno mejo, z druge strani z Brnom, Prago in severno mejo, — je jeden najglavnih virov dohodkov Rothschildove skupine. Za gradnjo te železnice in njeni uždržavanje uložilo je društvo 78 milij. gold., a poslednjih 48 let dobilo je, če se ne uštavajo odstotki, dividend za 240 milij. gold. Za samo 1883. leto ima društvo dati akcijonarjem dividend za 15 milij. gold.

Pa razen dohodkov, ki jih prinaša, ima ta železnica za Rothschildovo skupino še ogromno važnost v tem obziru, da jej faktočno daje možnost neomejeno gospodariti s tržnimi cenami najvažnejših surovin avstrijske obrtnije — železa in premoga in najvažnejših predmetov trgovine — žita, sladkorja in živine.

Velika večina premogovih in železnih rudnikov na severnem Českem in Moravskem je v rokah Rothschild, Gutmannov, Königsbergov, in drugih drugov Rothschildovih, ter so zvezani ti rudniki z raznimi stranskimi progami severne železnice, tako je ves Dunajski trg za železo in premog v rokah Rothschildov in drugov. V kakej širokem meri ona po-

rablja svoj monopol, vidi se na primer iz tega, da je premog na Dunaji za 30 % dražji, kakor v Berlinu, dasiravno je Berlin za 200 vrst dalje od premogovih jam, kakor Dunaj od Ostravskega premogovega bassina, od kodar prihaja k nam premog. Še jasneje se razvidi to iz Dunajskih žitnih cen. Ko se v Galiciji rž prodaja od $4\frac{1}{2}$ do 5 gld. kvintal, prodaje se na Dunaji po 9 gld., in to prihaja samo od visokih tarif severne železnice. Stvar je prišla tako daleč, da so poslednja leta žitni trgovci v Galiciji rajši pošiljati žito v Rorschach in Lindau na Bodenskem jezeru, in še celo v južno Francijo, nego na Dunaj, ker je tako prevažanje bilo za 60 % ceneje.

Navel sem te činjenice samo zato, da pokazem bralcem, kako finančno silo ima to društvo v sebi, in kako važnost mora imeti za Rothschildovo skupino.

Kakor je že zgoraj omenjeno, poteče obrok koncesije severne železnice v marci 1886. leta, in ves Dunajski finančni svet je že več mesecev se vznemirjal, pričakujč, kako se reši to vprašanje, kako bo s to železnico. Pogoji koncesije so taki, da po preteklu obroka železnica preide v državno lastnino. Po razlaganju delničarjev ostane železnica last društva, in društvo je zavezano poganjati se za novo koncesijo. Naj bode že kakor koli, nikdo ni sedaj dvojil, da je Rothschildova skupina bila v zadevi podaljšanja privilegija severne železnice popolnem zavisna od dobre volje vlade. Pa tudi ni nikdo dvojil, da vlada porabi sedanjo priliko, da postavi meje temu za vso državo škodljivemu monopolu plutokratičnega zavoda, katerega brez vsakega pretiranja moremo primerjati s „Compagnie des Indes.“ Vsi so nepotrežljivo pričakovali rezultata teh pogajanj, z začetka se je stavilo v zbornici nekaj interpelacij zaradi tega vprašanja, pa na vse se je trdrovratno molčalo. Napisled je samo vodstvo severne železnice objavilo rezultat teh dogоворov, ko ga je predložilo zboru delničarjev v pretrs; ti rezultati bili so popolnem nepričakovani: koncesija severne železnice podaljšala se je do 1966 leta (t. j. za 80 let) s tem, da ima čez 24 let vlada pravico, od družbe kupiti železnico. O pravu lastništva države na

LISTEK.

Knez Serebrjani.

(Ruski spisal grof A. K. Tolstoj, poslovenil I. P.)

XV. Poglavlje.

Poljubovalni obred.

(Dalje.)

Drugi dan on ni nič pokazal, da sumniči Heleno. Bil je ž njo prijazen in laskav kakor poprej. Le včasih, kadar ni videla ona, zježil je bojar obrvi, in grozno pogledal Heleno. Strašne misli so rojile takrat po glavi Družini Andrejeviču. Premišljeval je, kako bi poiskal svojega sovražnika.

Minuli so štirje dnevi. Morozov je sedel v lesenej sobi za hrastovo mizo, na mizi je ležala knjiga, vezana v rudeč baržun, s srebrnimi zaponkami in gumbiči. Pa bojar ni mislil na čitanje. Njegove oči so begale po vrstah s pisanimi začetnimi črkami in drugimi olepšavami nadičenih stranij, njegove misli so pa brodile od ženine stanice do vrtne ograje.

Prejšnji dan se je vrnil Serebrjani iz slobode, in obiskal je po danej objubi Morozova.

Helena je objavila ta dan, da je bolna in cel dan ni odšla iz sobe. Morozov ni uč premenil svojega obnašanja z Nikito Romanovičem. Pozdravljoč ga s srečno povrnitvijo in gosteč pridno dragega gosta, skušal je najti na njegovem obrazu znamenja izdajstva. Serebrjani bil je zamišljen, pa priprost in odkritosčen kakor poprej; Morozov ni mogel ničesar zapaziti.

To je on premišljeval zdaj, sedeč za mizo pred odprto knjigo.

V njegovem premišljevanju ga je motil prišedši sluga, pa zagledavši mračno čelo Morozovo, se je spoštljivo ustavil. Morozov ga je vprašal s pogledom,

— Milostljivi gospod, — rekel je sluga, — carski ljudje gredó. Vodi jih knez Afanasij Vjazemski; zdaj so že blizu; ali jih ukazeš vsprejeti.

To trenutje zaslišal se je boben, na katerega je z usnjatim korobačem tolkel naprej jabajoči hlapec, da bi razgnal ljudi in napravil pot pred gošodom.

— Vjazemski gre k meni? — zaklical je Morozov. — Kaj mu je prišlo na misel? Morda pojde mimo. Stopi k vratom in počakaj! a če on pride semkaj, povej mu, da moja hiša ni krčma, da jaz ne poznam opričnikov ter ne jem z njimi kruha in soli! Idi!

Sluga se je obotavljal.

— Kaj še? — vprašal je Morozov.

— Bojar, tvoja volja mora biti tudi moja volja, a jaz ne povem tega Vjazemskemu!

— Idi! — zakrical je Morozov, in udaril je ob tla z nogo.

— Bojar! — rekel je hišnik, ki je pritekel k Morozovu, — knez Vjazemski z opričniki bliža se našim vratom! Knez govori, da ga je poslal sam car.

— Car? Ali ti je on povedal, da ga je poslal sam car? Odprite na stežaj vrata! Podajte kruha in soli! Vsa družina gre naj naproti carskemu poslancu!

V tem se je bobnanje vedno bolj bližalo. Kako dvajset jezdecev, njim na čelu Afanasij Ivanič na temnorjavkastem žrebcu, s srebrom obšito opravo, prijezdilo je na dvorišče Morozova. Knez bil je oblečen v bel kaftan iz atlasa. Izra nizko urezanega vratnika videl se je vratni kinč iz biserov pri srajci. Biserne zapestnice raztegovanle so široko rokave kafana, prepasanega z rudečim svilnatim pasom z dvema visečima koncem z zlatimi resami, na rokah imel je po strani zapete lične rokavice. Baržunaste hlače zabasane so bile v rumene safjanaste čevlje s srebrnimi podkovami, z biseri obšitimi golenicami, ki so v mnogoštevilnih gubah segale do srede meč.

to železnico sedaj — še govora ni. Zato se pa družba zaveže vladu plačati 17 milijonov goldinarjev, ponižati tarife do visokosti tarif državnih železnic (kar pa ni nikaka dobra, kajti tarife na železo, premog, meso, žito in sladkor so na zapadnej železnici, ki je v državnej oskrbi, kako visoke, in ti predmeti se največ po severnej železnici vozijo) in nazadnje zgraditi nekaj stranskih železnic, katere bodo prišale ogromne koristi severni železnici samej. Ostale točke pogodbe so manj važne.

To pogodbo mora še potrditi državni zbor, pa ni najmanje dvojbe, da se bode potrdila, kajti zato bosti napeli vse sile vlada in Rothschildova skupina.

Tako bude monopol, ki je 50 let dušil v svojih železnih kremljih avstrijsko obrtnijo, tlačil producente in konsumente, in prinašal dobiček samo nekoliko desetoricam kapitalistov — podaljšan za daljših 80 let, in za to ceno kupilo je ministerstvo grofa Taaffeja možnost brez ovire delati nova posojila za pokritje vsakoletnih primanjkev, in tedaj možnost dalsjega obstanka. Take ogromne cene pa sedanje ministerstvo gotovo ni vredno.

Narodnostne razmere na Hrvatskem.

Po poročilih statističnega urada hrvatske deželne vlade o ljudskem številjenju leta 1880 biva na Hrvatskem in v Slavoniji s Krajino 1,712.355 ali 90·48% Hrvatov in Srbov, 83.139 (4·40%) Nemcev, 41.417 (1·19%) Magyarjev, 20.103 (1·06%) Slovencev, 14.584 (0·77%) Čehov, 9078 (0·49%) Slovakov, 2817 (0·15%) Rusinov, 2404 (0·12%) Lahov, Poljakov 485 (0·03%), Rusov 6 (0·00%), Bolgarov 66 (0·01%), Rumunov 2044 (0·10%), Ciganov 3482 (0·18%), govorečih druge jezike pa 512 (0·03%). Po statističnih datih z leta 1851 in 1869 bilo je v vsej Hrvatskem: 1,782.094 (96·01%) Hrvatov ali Srbov, 40.889 (2·20%) Nemcev, 15.000 (0·80%) Magyarjev, 2000 (0·10%) Lahov, 6800 (0·36%) severnih Slovanov; 3000 (0·16%) Slovencev. Število Hrvatov se je tedaj na 90% pomanjšalo, število prebivalcev vseh drugih narodnosti se je pa več kakor podvojilo. Od 1,892.499 prebivalcev govori jih 130·146 kak drug nehrvatsk ali nesrbsk jezik. Od teh jih je dve tretjini Nemcev in Magyarjev; jedna tretjina ostane na druge narodnosti, in meji temi je največ Čehov in Slovencev.

Ravno tako v provincijalnih kakor krajiških okraji pojmlje po odstotkih število hrvatsko-srbske narodnosti od zapada proti vzhodu. Če se po razločku meji najvišjimi in najnižjimi odstotki hrvatsko-srbske narodnosti razdeli to hrvatsko ozemlje v osem skupin, pripadajo v prvo skupino (če 99%) vsi okraji Litansko-Otočanske, Ogulinsko-Sljujinske in Banske polkovnije (izvzemši okraj Dvorski, kjer rudokopni znižujejo ostanek) in Reška podžupanja; v drugo skupino pripadajo (95 do 99%): podžupanja Delniška, županja Zagrebška, Križka, Varaždinska in Belovarska; okraji Dvor, Novska, Gradiška, Orjovac in Garčin; v tretjo skupino (90 do 95%): podžupanja Požega in okraj Županje; četrto (85 do 90%) okraj Mistrovica; peto (80 do 85%) podžupanja Djakovar, okraj Vinkovce; šesto (75 do 80%) podžupanja Osek in Ruma; sedmo (70 do

75%) podžupanja Virovitica, okraj Pazva in v osmo (65 do 70%) podžupanje Vukovar in Pakrac.

Po vsej pravej Hrvatskej bivajo večinoma sami Hrvatje. Druge narodnosti, so — razen českih naselb in Pakraškej in Križkej podžupaniji — zastopane le v mestih. Drugačne razmere so pa v Slavoniji. Skoraj povsod nahaja se nad 10% Nehravatov. Največ naseljencev je pa v Pakraškej in Vukovarskej podžupaniji, kjer so cela sela Nemcev, Madjarjev, Slovakov in Rusinov, najmanj tujh pri seljencev je v Gradiščanski in Brodskej polkovniji. Tudi v slavonskih mestih so razmere jako neugodne za Hrvate in Srbe. V Oseku, Zemunu in v Rumi zgubilo je domače prebivalstvo že absolutno večino.

Nemcev ni v nobene pravej hrvatskej županiji in pravej hrvatskej krajiškej polkovniji polem odstotek. V Slavoniji so pa tako-le razdeljeni: v Poženskej podžupaniji jih je 5·15%, Djakovaškej 4·47%, Pakraškej 10·30%, Virovitiskoj 10·93%, Rumskej 13·27%, Oseškej 13·28%, Vukovarskej 15·10%, v Garčinskej polkovniji 1·05%, v Zupaniškej 1·8%, Mitroviškej 4·81%, Zemunskej 5·08%, Vinkovskej 10·87%, Pazuškej 14·68%. V mestih so Nemci jako dobro zastopani. Največ jih je v Oseku (49·28%), potem v Petrovaradinu (36·59%), Zemunu (44·39%), in Rumi, kjer je nad polovico Nemcev (55·29%), v Zagrebu je 2678 (9·43%) Nemcev.

Magyarjev je v pravej Hrvatskej še manj, kakor Nemcev. Jedina izjema je Koprivniška podžupanja s 2·19% Magyarjev; pa tudi tukaj jih je nad polovico v na oni strani Drave ležeči vasi Zdali in občini Virje. Pa tudi v Slavoniji je manj Magyarjev, kakor Nemcev. Največ jih je v podžupanjah Požega 1·24%, Djakovo 6·35%, Osek 2·42%, Vukovar 8·93%, Ruma 9·11%, Virotovica 14·89%. Ravno tako je v nekaterih mestih nekaj odstotkov Magyarjev, nad 5% vendar le v Oseku, Brodu in Petervardinu.

Izmej slovanskih rodov so najbolj zastopani Slovenci, več nego 20000 prebivalcev govori ta jezik. Od teh jih je 1500 delalcev v slavonskih gozdih, drugi so pa prebivalci ob kranjski in štajerski meji. Nikjer pa ni toliko Slovencev, kakor v Zagrebu, kjer se je upisalo 3885 Slovencev, največ so uradniki, obrtniki, tovorniški delalci in posli s Kranjskega. Najstarše česke naselbine so v Belovarskej in Križkej podžupaniji, kamor so se že Čehi priselili 1826. I. Pozneje se je več Čehov naselilo v Pakraškej in Virovitiskoj podžupaniji. V mestih jih je tudi nekaj odstotkov in sicer: v Belovaru 5·33%, Požegi 6·64%, Sisku 2·21%, Zagrebu 1·92%.

Slovaške, rusinske in rumunske naselbine so v podžupanjah Virovitica, Vukovar in okraji Pozava. Labi so raztreseni po vsej deželi; številke o Ciganih niso zanesljive, ker so pri nekaterih ciganski, pri drugih pa zopet rumunski, madjarski ali hrvatski jezik zapisali za materni jezik. Cigani so tudi raztreseni skoraj po vsej deželi. V Cetinu v Sljujinskoj polkovniji je 40 ciganov, rojenih na otoku Korfu dalo upisati grščino, v Zemunu pa 139 židov španjščino za materni jezik.

— Knez, — reknel je Morozov, — tebe je poslal k meni car. Vsprejemem s kruhom in soljo tebe in tvoje! Sivi lasje pali so na oči bojarju, ko se je globoko priklonil.

— Bojar, — odgovoril je Vjazemski, — veliki car velel mi je tebi naznaniti njegov ukaz: Bojar Družina Andrejevič! car in veliki knez Ivan Vasiljevič ti je vse odpustil in velel sneti s tvoje glave znamenje njegove jeze, in ti bodeš kakor poprej užival carsko milost, služil velikemu vladarju in pisal se po svojej časti.

Govoreč utaknil je Vjazemski jedno roko za pas, z drugo pogladil brado, ponosno se je postavil in uprl oči v Morozova, pričakoval je njegovega odgovora.

V začetku govora pal je Morozov na kolena. Uzdignili so ga držalci za roke. Bil je strašno bled.

— Da blagoslové sveta Trojica in Moskovski čudotvorci našega velikega carja! — zaklical je s tresočim glasom: — da podaljša neskončno dobrotljivi in milostljivi Bog njegove carske dneve! Nesem pričakoval tebe, knez, pa ti si poslan od carja v mojo hišo! Stopite v mojo hišo, gospoda opričniki! Jaz grem opraviti zahvalno molitev, potem pa pridem k vam pirovat do pozne noči.

Ko je prišel Družina Andrejevič, skočili so Vjazemski in opričniki s konj.

Morozov šel jim je z zlatim krožnikom naproti, a za njim so šli znanci, držalci in bojarski hlapci.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 11. aprila.

Oni deželni zbori, kateri so bili lani obnovljeni, sklicali se bodo v začetku poletja, takoj po sklepnu državnemu zboru, oni pa, za katere bodo letos nove volitve pa po volitvah konci poletja ali začetkom jeseni.

Volilna komisija za nove volitve v Pražko trgovsko in obrtno zbornico je sestavljena in Čehi imajo za jeden glas večine.

Poljski poslanci se neso nič kaj zadovoljni vrnili na veikonočne počitnice. Upali so, da bodo vsaj nekaj volilcem prinesli domov za pirohe, pa natajih je goljušala, decentralizacija železnic se še ni vsprejela v državnem zboru, ravno tako tudi ne zadeva gališke deželne odveze. Zdi se jim, da so jih premašo podpirali drugi desničarji. Zato poljski listi zopet zahtevajo, da se razpusti državni zbor, ker v tej sestavi ne more ničesar dogmati, kar bi Poljakom ugašalo. Poljaki so vajeni vselej kaj prinesi svojim volilcem domov, in to ne samo pod to vlogo, ampak tudi pod prejšnjimi, ko bi pa bili tolikrat prevarani, s praznimi nadami vršili se domov, kakor mi Slovenci, bi jim ne bilo tako težko. Mi smo pa že vajeni, da nam poslanci nič druzega ne prineso, kakor nove davke, zato se pa toliko ne pričojuemo.

Volovska borba med Dunajsko in ogersko vladu še ni končana. Ogri zahtevajo, da se kar prekliče ona naredba spodnje-avstrijskega namestništva. Ogerski komisarji in ogerski minister Széchenyi ostanejo še na Dunaju, kar kaže, da se vendar na obeh straneh upa doseči kako sporazumljenje. Ogerski listi pa kar naravnost zahtevajo, da Tisza odstopi, ko bi ne mogel prodreti z ogerskimi zahtevami na Dunaju.

V nedeljo bodo velik shod ogerskih Srbov v velikej Kikindi. Ta shod ima odločiti, ali Srbi ostanejo pri narodno-političnem programu s 1869 leta, katerega je zastopal Mletič, ali se oprimejo programa, katerega je proglašila srbska konferenca v Pešti, ter priznajo avstro-egerski dualizem, proti katemu so se dozdaj borili. Ta ljudski shod bodo gotovo tako mnogobrojno obiskan, ker se ga sme po starem srbskem običaji udeležiti vsak polnoleten Srb.

Vnanje države.

Vse evropske velevlasti razen Rusije izrekle so se za podaljšanje Vogoridesovega guvernerstva v vzhodnej Rumeliji. O tem pa neso vse vlasti jedine, kdaj da poteče obrok sedanjega guvernerstva. Nekateri štejejo od 26. aprila, ko se je Porta odločila Aleko pašo imenovati guvernerjem, drugi pa od 17. maja, ko mu je izročilo dotedčni ferman. Rusija se drži poslednjega mnenja in hoče s tem pridobiti časa, da bi ga izrinila.

Francoski ministerski predsednik Ferry je izjavil predvčerja v komisiji za madagaskarje zadeve, da so se pogajanja s Hovasi pretrgala. Contre-admiral Miot, ki se je odpeljal na Madagaskar, dobil je povelje zavesti več krajev na zapadnem obrežju. Minister pomorstva bodo zahteval potrebne kredite, ko se snide zbornica.

Rumunski ministerski predsednik umaknil je svojo ostavko. Saj bi res bil mogel strašno trdrovaten biti, ko ne bi bil tega storil, ko mu je zbornica vse privolita, kar je zahteval.

Projekt, da se znova skliče pruski državni sovet se je zopet za nekaj korakov približal svojem uresničenju, pruski ministri so izjavili o tem svoje mnenje. Liberalni krogi se bojejo, da se bode državni sovet uporabljali zato, da bode pomanjševal upliv ljudskega zastopstva in državnega ministerstva.

Opričniki so šli v hišo.

Morozov je poklical hlapca.

— Usedi se na konja, teci k Serebrjanemu, sporoči mu moj poklon, in povej mu, da prosim priti obhajat z menoj današnji dan, car mi je skazal veliko milost, preklical je svojo jazo!

Oddavši ta ukaz, odpeljal je goste v hišo, in odpravil se čez dvorišče v domačo kapelico: pred njim šli so znanci in držalci, a za njim mnogoštevilni hlapci. V hiši ostal je samo hišnik, in kolikor jih je bilo treba za prislužno opričnikom.

Podali so nekaj jedij in pijače, obed pa so še le pripravljali.

Kmalu prišel je Serebrjani, spremljovan od mnogih znancev in hlapcev, kajti tedaj bilo je sramotno, če bi se bil bojar v kakoj važnej zadavi kam podal sam, ali pa le z maloštevilnim spremstvom.

Miza je bila že pogrrena, sluge so ostali na svojih mestih, vsi so pričakovali gospodarja.

Ko je opravil molitev Družina Andrejevič, prišel je v krasnej obleki, suknem kaftanu, s sobolovo kapo v roki. Sivi lasje bili so ravno pristriženi, brada skrbno razčesana. Poklonil se je gostom, in ti so se mu poklonili in useli se za mizo.

Začel se je slavnostni pir, zazveneli so kupice

Turška vlada je v 8. dan t. m. izročila grškemu patrijarhu novi berat z lastnoročnim sultanskim podpisom, ki potrjuje vse pravice, katere je poprej uživala pravoslavna cerkev.

Dopisi.

Z Dunaja 10. aprila. [Izv. dop.] Če je kdo iskren rodoljub slovenski, kako se veseli nad vsakim, marsikdaj celo neznatnim uspehom, ki ga pribori katero koli pleme slovansko. Nekaka nepo-pisljiva zadovoljnost poloti se ga, čutila navdušenosti ognjevitve, poguma in srčnosti, vztrajnosti in odločnosti se ga poprimejo. Dasi ima včasih nevseph v boji trdem a svetem za milo majko Slavo, dasi se mu včasih roga ljubi neprijatelj, dasi ga včasih celo zapušča ta ali oni, ki si je tudi bil pridejal pridevek iskrenega rodoljubja, vendar ne omaguje, temveč tem pogumneji stopa na bojno pozorišče, svest si, da se bojuje za stvar pravično, za narodne bisere, za teptane pravice naroda svojega, kateremu posvetil je svoje najboljše moči. Kako hvaležni so takim možem narodi, vidimo iz dogodivščine prošlosti, opazujemo pa tudi v sedanjosti. Stavijo jim spomenike, njih slavna imena proslavljajo na ta ali oni način; v velikanskih slavnostih spominjajo se njih sijajnih dejunj; krepak mladenič, sivolas starec, brdka devica, stara žena — vsi se grejejo pri žarkem ognji tako čistega rodoljubja. — Da, čisto rodoljubje! Kako si krasno, kako plemenito! Ne mami te zlato tele, ne mika te bogastvo; ne slepijo te zvezdice zlate, ne vabi te laskava beseda vsacemu principu služečega dostojanstvenika, pripeljavšega po ovinkih in zatajevanji narodnosti svoje do kojega koli krmilčka. — — A kam sem zašel! Stavil sem si celo drug namen, nego poveličevati čisto rodoljubje! Slučajno sem mislil na razmere v središči premile mi domovine. I to je uzrok, da sem postal tužen, da sem počel misliti o čistem rodoljubji. — Pisati pa sem hotel nekaj o Dunajskih Slovanih ali Slovenih na Dunaji, kakor že hočete. Nesem sicer podučen o vseh razmerah v metropoli avstrijske živečih Slovanov, ali kolikor sem mogel, sem opazoval. To opazovanje je velike koristi za rodoljuba katerkoli narodnosti. Kajti tu imaš pred seboj brata iz severa in juga, od vzhoda do zahoda. In če si se s katerim seznanil ter mu povedal, da si Slovenec, koj te začne izpraševati: Kako ste Slovenci? Je-li napredujete ali nazadujete? Kdo so Vaši voditelji? Kje se Vam godi najtrše? Kaj je z Vašim slovstvom? itd. Pozdravljam se navadno slovenski; tudi ako se predstavljamo, poslužujemo se še slovanščine. Če pa pričnemo razgovor o katerem predmetu, služi nam „mejnarodni slovenski jezik“ — nemčina. To so redki slučaji, da govorita dva Slovana raznega plemena v slovanščini, posebno če sta jeden iz severa, drugi pa iz juga. Slovenci, Hrvatje, Srbi in Bulgari govoré lehko vsak v svojem jeziku in razumejo se prav dobro mej seboj. Ravno tako je mej severnimi Slovani. Poljak razume dobro Čeha, Slovaka, Rusina. Kar me je zelo veselilo, je to, da, kakor hitro jih je od jednega plemena po več skupaj, govoré vsi v materinščini. Posebno se v tem odlikujejo Čehi, Poljaki, Rusi, Hrvatje, Srbi. Manj pa Slovenci, posebno štajerski silno radi mej seboj žlobodrajo nemški. Pravilo se

mi je, da marsikateri slovenski Štajerc, ako pride na vseučilišče, ne zna dobro slovenski. Svojega maternega jezika naučé se še le mej Kranjeci, ki navadno mej seboj govoré slovenski. Tu slišiš razne dijalekte ali narečja: gorenjščino, dolnjščino, notranjščino, izmej teh pa tudi lehko sudiš, iz katere doline, da, celo župnije da je, če si dobro vešč v podnarečjih. Človeka pa včasih silno uho bolí, koliko se rabi tujk mej temi drugače izobraženimi ljudmi v slovenskem razgovoru. Tujke so prave spake in naša mladina naj slednjič jedenkrat na to misli, da jih iztrebi. Drugače morajo tujci res misliti, da je naš krasen in bogat jezik reven in slabozvuk. Kar se govorí, naj se govorí čisto, brez žlobodre. Slišal sem večkrat na Dunaji, kako so govorile Slovenke. Notranjke bolj čisto govoré, kakor Ljubljancanke, če ravno so slednje morda bolj izobražene. Tudi so nekako ponosne, da so „Ljubljanske“ krví, kakor da bi óna res kaj posebnega bila. Veselje pa vendar prešine človeka, ako čuje Slovenko. Tako milo, blagozvutno, a tudi jedrnato in krepko vam doní izjenih ustnic slovenščina. Zato sem zelo vesel, da sem Slovenec, če ravno bi bil včasih raji Hrvat ali Srb. Zakaj, to budem še kasneje jedenkrat povedal.

J. Lekšunov.

Iz Trsta 10. marca. [Izv. dop.] Naši irredentovci so praznovali v nedeljo 6. t. m. rojstni dan Oberdanka. Da pa so Tržačani opozorjeni, užgali so v ulici zraven vojašnice petardo, da je počilo prav debelo, pa škode vendar ni bilo nobene. — Drugi junashki čin pa je bil ta, da je neki lahonski figa-junak ustrelil skozi okno v šolo kadetov, pa tudi nobenega zadel. To je bil morda tisti lahonski lovec, ki je v jeseni na Krasu kupil živega zajca, katerega mu je kmet na vrvico privezel, da ga ustrelí, ako ne, kdo bi mu veroval, da ga je ujet; pa ko je streljal v zajca, prestrelil je vrvico in — zajec je bil prost ter utekel čez hrib. — Da se je irredenta začela bolj gibati, ni čuda, saj ima dovolj zvezze z Italijo. Nje aposteljni se vedno vozijo iz Trsta v Videm in narobe, v Italiji imajo pa po Fambrijevi brošuri dovolj netila, da stvar ne zaravjavi. — Orkester Milanskega gledališča Scala imel je tudi, ko se je domov vračal, neko zadostenje. Napravili so mu neodrešeni lahončiči iz Istre, Trentina in Trsta demonstrativno ovacijo, katera pa je bila po previdnosti laške vlade prestrižena. Tržaški emigranti v Milanu naročili so velik lavorjev venec s trakom, ker si pa neso upali v Tržaških barvah podati venec orkestru, naredili so črn trak z napisom. Dragi bralec, kaj ne, da je ovacija in pa žalost pravi kontrast naših na duhu bolnih lahončev, katerih imena so na ič? Laška vlada je to izvedela ter konfiscirala venec in triak, in orkester, pri katerem je nad 40 Čehov, ostal je brez ovacije. — Kakor kaže, razveselila bode nas irredenta še večkrat s kacim pokom zvečer v spremembo mirú, pa saj tukajšnja vlada ni posebno občutljiva za take burke. Mi Slovenci sicer stvar od strani gledamo in sodimo, saj proti nam ti patroni nikdar javno ne demonstrujejo, ker poznajo slovensko pest.

V torek zvečer prerezel je nek zločinec na stari cesti proti Opčinam svoje ženi vrat. Morilec Krt bil je doma s Krasa in je, kakor se je čulo, pred 14 dnevi oropal cerkev blizu Komna. Ker je

pa policija v ponedeljek preiskovala njegovo stanovanje, našla je več ukradenih stvari. V torek zvečer pozval je po nekaj baburi svojo ženo na omenjeno cesto, rekoč, naj mu prinese obleko seboj. Žena, ki ni ničesa slabega slutila, šla je s svojo tetou tja in mu izročila obleko. Pri tej priliki pa je Krt odstranil tetou in ko je bil sam z ženo in svojim tovarišem, prerezel jej je vrat. Žena se je silno branila, kajti po rokah je vsa prebodená in prerezana. Zvečer je prišla komisija in našla truplo na tleh ter popisala dogodek, truplo pa so prenesli k Sv. Justu v mrtvašnico. Ko to pišem, zločinca še nema policija v pesteh, brzojavili so na vse kraje in ne bode dolgo, da ga zasačijo. Krt je bil že zradi tatvine na 18 mesecev teške ječe obojen, menj tem časom pa je brat njegov imel intimno zvezo z njegovo ženo, kakor se splošno govorí, katera ni brez nasledkov ostala. Krt, misleč, da ga je žena ovadila policiji, in ker je bil ljubosumen, umoril jo je na gori navedeni način.

S parnikom je v sredo večer odplulo v Benetke mnogo odlične gospôde, in sicer 30 dijakov iz Dunajske politehnikе, potem feldmaršallajtenant Tiller z obiteljo, baron Teschenberg s soprgo, baron Leitenburg in sekcijski svetnik v ministerstvu, dr. Pozzi, kakor tudi baron Scaglia. Na molo San Carlo poslovili so se od njih ob 12. uri po noči tukajšnji dostojanstveniki.

Domače stvari.

— (P. n. gospodom volilcem Ljubljanskim!) Za dopolnilne volitve v mestni zbor bode shod volilcev III. razreda na velikonočno nedeljo 13. t. m. dopoludne ob $10\frac{1}{2}$. uri, shod volilcev II. razreda v ponedeljek 14. t. m. tudi ob $10\frac{1}{2}$. uri, shod volilcev I. razreda pav torek 15. t. m. ob $\frac{1}{2}7$. uri zvečer. Vsakokrat včitalnični dvorani. Naj se gg. volilci teh shodov mnogobrojno udeležē.

— (Presveti cesar) daroval je 100 gld. za orgle v Škofičah blizu Vrbe, 100 gld. pa za razširjenje ubožnice v Gradeci na Koroškem.

— (Imenovanje.) Za izpite o podkovstvu imenovani so: Gosp. dr. Karol Bleiweis vitez Trsteniški vodja podkovalnice v Ljubljani, predsednikom, g. Ferdinand Gaspari, c. kr. okrajni živinozdravnik v Postojini in g. Eduard Schlegl, učitelj na podkovalnici, članoma izpraševalne komisije za dobo jednega leta.

— (Imenovanje.) — Naš rojak Matija Valpotič, učitelj na gradjanski učilnici v Sisku, imenovan je knjižnim učiteljem pri deželnej kaznični v Lepoglavi.

— (K kmetski ēnketi) so zraven že omenjenih gospodov še povabljeni: Martin Bavdek, župan na Udmatu; Vinko Ogorelec, župan na Škofelci; Josip Potepan, župan v Dolnjem Zemonu; Janez Levec, župan v Mengišu; Aleks Valjavec, župan v Bistrici.

— (Od kod?) Tako se je morebiti marsikdo vprašal, čitavši v listih vest, da bode deželne sodnije predsednikom v Ljubljani imenovan dr. Leitmaier. Od kod so listi to dobili? V tukajnjih krogih prevladuje mnenje, da je to nekdo storil

in vrčki, in ž njimi vkupè zvenelo je drugo rožljanje, neumestno z zvuki veselega pira. Rožlalo je pod kaftani opričnikov skrito orožje.

A Morozov ni slišal tega nesrečo obetajočega rožljanja. Druge misli so navdajale njegovo dušo. Neko notranje čuvstvo mu je reklo, da njegov po-nočni razžaljivec pije ž njim za jedno mizo in bojar izumel je nazadnje sredstvo, kako ga odkriti. To sredstvo bilo je po njegovem mnenju zanesljivo.

Že mnogo kupic so izpraznili gostje; pili so na zdravje carja in carice in vse carske hiše, pili so na zdravje metropolita in vse duhovščine; pili so na zdravje Vjazemskega, Serebrjanega in prijaznega hišnega gospodarja; pili so na zdravje vsakega gosta posebe. Ko je že vsem bilo pito na zdravje, ustal je Vjazemski in predlagal je piti na zdravje mlade bojarinje.

Tega je tudi pričakoval Morozov.

— Dragi gostje, — rekел je, — ni lepo piti na zdravje gospodarice, če je ni poleg! Idite, — nadaljeval je, obračaje se k svojim gostom, — pojrite po bojarinjo, da pride pogostit goste s svojima lastnima rokama.

— Dobro, dobro! — zašumeli so gostje, — brez gospodarice še medica ni sladka!

Čez malo času prikazala se je Helena v dragem sarafanu, spremljana od dveh hišen, držala je v rokah čašo le z jednim samim kozarcem. Gostje so ustali. Hišnik je nalil kozarc s trojnim vinom, Helena ga je pritisnila na ustva, potem pa nesia okrog gostov, klanjajoč se njim, kakor je bila takrat navada. Hišnik je prilival, kolikor so odpili gostje.

Ko je Helena obšla vse brez izjeme, obrnil se je k gostom Morozov, ki je vedno z očmi sledil za njo.

— Dragi gostje, — rekel je, — zdaj prosim, da bi po starej ruskej navadi počastili mojo hišo, in ne bi zametovali mojega gospodarstva, prosim vas, dragi gostje, ne branite se poljubiti moje žene. Dmitrijevna, ustopi se na prostorno mesto in poljubi vsacega po vrsti.

Gostje so se zahvaljevali gospodarju. Helena je trepetajoč stala poleg peči in povešala oči.

— Knez, stopi bliže! — rekel je Morozov Vjazemskemu.

— Ne, ne, — zakričali so gostje, — gospodar mora prvi poljubiti gospodarico. Zgodi naj se tako, kakor je bil običaj pri naših prednikih.

— Naj bo po starej navadi, — rekel je Mo-

rozov, ter stopil je k Heleni in se jej je globoko priklonil. Ko sta se poljubila, bila so Helenina ustna vroča kakor ogenj, Morozovljeva pa mrzla kakor led.

Za Morozovom stopil je k njej Vjazemski. Morozov je začel opazovati.

Oči Afanasija Ivanoviča zabliskale so se kakor ogenj, pa Helenin obraz se ni premenil. Ona se vpričo moža in Serebrjanega ni bala nesramnega kneza.

— On ni, — mislil si je Morozov.

Vjazemski se je globoko priklonil in poljubil Heleno, ko je poljub dalje trajal, kakor je bilo treba, obrnila se je ona v stran z vidno nevoljo.

— Ne, on ni! — ponovil je sam pri sebi Morozov.

Za Vjazemskim prišlo je na vrsto nekoliko opričnikov. Oni so se vsi po tedanjem običaji globoko priklonili in poljubili Heleno; pa Družina Andrejevič ni nič druzega zapazil na ženinem obrazu, kakor nemir. Nekolikokrat so se priuždignile njene dolge trepalnice, kakor bi njen pogled iskal nekoga mej gosti.

— On je tukaj! — mislil si je Morozov.

(Dalje prih.)

samo za tega delj, da bi se dotičnikov pozornost obrnila na dra. Leitmaier-a. Mi ne imenujemo nobenega imena, a bistroumni čitatelj bode takoj pogodil, kdo je izpustil ta „ballon d'essai“.

— (Velikonočna procesija) bode v novi cerkvi Jezusovega sreca na velikonočno nedeljo zjutraj ob 4. uri. Udeležili se je bodo dečki in deklice iz sirotnišnice. Svirala bode mestna godba pri procesiji.

— („Škrata“) izšla je včeraj 7. številka. Občinstvu priporočamo ta list v naročbo.

— (Ljubljanski „Sokol“) udeležil se bode svečanosti blagosloviljenja zastave „Savinjskega Sokola“ na binkoštne praznike in corpore z zastavo.

— (Odbor „Sokola“) je v svojej včerajšnjem seji sklenil, da se priredi v soboto 19. aprila „Jour-fixe“ v Šrejnerjevi pivovarni, v nedeljo 4. maja pa Sokolski večer v čitalničnej restavraciji. Prvemu je reditelj podstarosta g. Noll, drugemu pa odbor sam. — Potem je tudi sklenil, da bode prvi letošnji izlet „Sokola“ v Dol in sicer za ves dan, v nedeljo dne 11. maja.

— (Drž. poslanca dra. Vitezica) so preteklo nedeljo v Matuljah njegovi čestilci slovesno pozdravili in izrekli mu toplo priznanje za njegov govor v državnem zboru.

— (Pravda Langerholz), ki se je končala v 5. dan t. m. pred porotniki v Gradci, je zopetni dokaz, česa se je nadejati narodnjaku, živemu na Dolenjem Štirskem od strani zagrizenih naših nasprotnikov — nemčurjev. Še ni mah porastel na v nebo kričeče pravdi Haukovej iz Slovenskega Gradca in že nam nov slučaj kaže spridenost in podlost fakcijozne družali. Gosp. Langerholz bil je poprej pristav v Šmariji pri Jelšah, zadnji čas pa v istej lastnosti pri okrožnej sodniji v Celji. Ker je bil vsekdar odločen narodnjak in ni nikdar zatajeval svojega mnenja, so ga od marsikater strani pikro gledali, bil je mnogokrat preziran in moral je pretrpeti marsikako neugodnost. A vse te neprilike in neugodnosti, s katerimi je bilo ovenčano Langerholzovo življenje, še neso bile dovolj nemčurskej strasti, ki ga je hotela na vsak način uničiti. Napravili so ovadbo — javne se govori, da je to denunciacijo napravil, ali vsaj narekoval zloglasni G. —, da je g. Langerholz za svojega službovanja v Šmariji računil previsoke pristojbine za svoje komisjone ter dolžili ga goljufije, ker bi bil baje priče pregovarjal k krivej izpovedbi pri sodniji. Začela se je disciplinarna preiskava, katere rezultat je bil, da se je ves akt odstopil kazenskej sodniji, napisled deželnej sodniji v Gradci. Po tridnevnej obravnavi so nemški porotniki v Gradci vseh 8 vprašanj jednoglasno zanikali in gosp. Langerholz bil je nekrivim spoznan. Veseli nas, da so se gg. porotniki v Gradci pokazali prave možake, katerim je pred vsem do resnice in pravice, ožigosati pa moramo gnusno postopanje Graške „Tagespost“, ki je še mej obravnavo pričakala napade na g. Langerholza, na njegovo narodnost in politično mišljenje, ter tako hotela uplivati na porotnike. „Tagespošto“ že davno z dna duše zaničujemo, a pri tej priliki je samo sebe prekosila in pokazala, kako pravno zanikni in duševno pokvarjeni so njeni sodelavci. Vsled porotnega rezultata je gosp. Langerholz sicer dobil sijajno javno zadostitev, a kdo ga odškoduje za ogromne skrbi in sitnosti, katere mu je prouzočila brezimna (!!) ovadba? Razmere na Dolenjem Štajerskem so take, da bode resno misliti, kako jih zboljšati, kajti kakor vidimo iz tega in Haukovega slučaja skuša se uničiti obstanek in poštenje sedaj temu sedaj drugemu narodnjaku.

— (Pravico v Vesnici pri Kranji ribariti) za večne čase kupil je tukajšnji trgovec g. Franc Regoršek od barona Karola Codellija za 300 gld.

— (Hmelj nasadil) bode za poskušnjo g. Lenarčič na Vrhniku. Dovršile so se že vse priprave.

— (Narodni učitelji v Konjicah) izvolili so v okrajni šolski svet kot strokovnjaka g. J. Dobnika, učitelja pri sv. Floriju, predsednikom učiteljskemu društvu pa g. L. Tribnika, nadučitelja v Zrečah. Vrlo!

— (Tržaški Sokol) imel je preteklo nedeljo svoj prvi letošnji „jour fixe“. Navzočnih je bilo do 60 članov, spored nepričakovano lep. Gg. Prevec in Strel svirala sta s posebno spret-

nostjo na citre in gosli, pevci peli so več ubranih zborov, podstarosta g. Longhino pa je izborno deklamoval Petrovičevega „Ludjaka“. Omeniti je tudi govor mladega učitelja J. Bunca, Tri-najstica, Peršica in drugih. Prvi „jour fixe“ obnesel se je jako dobro, vsi prisotni bili so jako zadovoljni z zabavo in točnim redom.

— (Na Donatskej gori) pri Rogatci postavili so zavetno hišico, ter jej nadeli ime „Fröhlich“ v spomin bivšemu zdravniku, ki se je mnogo prizadeval za pot na to goro, raz katero je diven razgled.

— (Družba duhovnikov Lavantinske škofije) objavlja svoje 10. letno poročilo in račun za leto 1883. Družba jako dobro napreduje, kajti založina znaša 46.508 gl., dohodkov je bilo 3519 gl. 36 kr. stroškov pa 1874 gld. 30 kr., mej temi 1785 gld., ki so se izplačali kot podpora družbenikom.

— (Roparski umor.) V noči o 7. do 8. t. m. so v samotno kremo pri „Strugarji“ bližu Luč v Gornjegradskem okraju ulomili nepoznani lopovi, ubili krčmarja, njegovo bolno ženo in sestro, ter pokrali, kar so mogli. Kmetje so tri klateže prijeli in izročili sodniji, a ne zna se, so li pravi.

— (Pri Rožeku) na Koroškem, kjer so že lani našli več zanimljivih keltskih grobov, zadeli so pred kratkom pri oranji na njivi zopet na tak grob, v katerem je bilo nekoliko klinaste posode, kosti, zapestnica, in več predmetov iz brona.

— (Za „Zetski dom“) nabrali so Črno-gorci že 4508 gold. 62 kr.

Najnovejše vesti.

„Prager Abendblatt“ priobčil je včeraj naslednjo brzjavko iz Weisskirchlitza na Českem: Preteklo noč prišlo je več kot uradni sluge (biriči) preoblečenih mož v „Schweizermühle“ pri Toplicah in so zahtevali od mlinarja, naj jim izroči vse vrednostne papirje, rekoč, da so od sodnije odpolani, ker je mlinar zatožen kot socialist in ponarejalec državnih papirjev. Mlinar dal jim je štirideset tisoč v obligacijah, dve sto goldinarjev pa v gotovini. Roparji so potem odšli, a prej so še vse hlapce in dekle zaprli po raznih sobah. (Jednak slučaj nam je znan iz nemške kriminalne povesti, ki je morda uplivala na te lopove. Uredn.)

Najvišje sodišče na Dunaji je v pravdi Šenka in drugov storilo ukrep, da bi se Karol Šenk pomilostil, Hugo Šenk in Šlosarek pa obesila. Obešenje utegne biti koncem tega meseca.

V Londonu so včeraj detektivi prijeli feni-janca Fitzgeralda zaradi veleizdaje.

V Trstu so včeraj ujeli Sebastijana Uršiča s Slapa, tovariša J. Krta, kateri je (glej dopis iz Trsta) umoril svojo soprogo. Uršič je na sumu, da je pri umoru sodeloval. Našli so pri njem okrvavljene breguše.

Tuji:

dne 10. aprila.

Pri Slovu: Vrhunc z Dunaja. — Campaiz Trsta. — Močnay iz Banjaluke.

Pri Maliti: Kralovski z Dunaja. — Baron Patz iz Pulja. — Schett z Dunaja. — Vitez pl. Wagner iz Tržiča. — Kaiser z Dunaja.

Umrli so v Ljubljani:

V vojaški bolnici:

10. aprila: Franc Tislil, pešec 17. pešpolka, 22 let, za trebušno vročinsko boleznjijo.

Razširjeno zdravilo. Množiča se naročila na Moll-ovo „Francosko žganje (drožnik) in sol“ dokazujoče o uspešnej uporabi tega sredstva proti protutin in trganju, kilam in ranam itd. Steklenica z navodom rabljenja 80 kr. Po poštem povzeti ga razpošilja vsak dan A. Moll, lekar, c. kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. Po lekarnah in specerijskih prodajalnicah na deželi zahtevaj se izrečno Moll-o izdelek z njegovo varstveno znamko in podpisom. 2 (690—5)

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
10. aprila	7. zjutraj	733·18 mm.	+ 5·4°C	sl. svz.	d. jas.	
	2. pop.	730·69 mm.	+ 17·0°C	sl. svz.	jas.	0·00 mm.
	9. zvečer	731·55 mm.	+ 8·6°C	sl. jz.	jas.	

Srednja temperatura + 10·3°, za 1·3° nad normalom.

Dunajska borza

dne 11. aprila t. l.

(Izvirno teleografsko poročilo.)

Papirna renta	79	gld.	80	kr.
Srebrna renta	80		90	
Zlata renta	101		25	
5% marena renta	95		40	
Akcije narodne banke	851		—	
Kreditne akcije	321		50	
London	121		35	
Srebro	—		—	
Napol.	9		61	
C. kr. cekini	70		—	
Nemške marke	9		25	
4% državne srečke iz l. 1854	250	gld.	123	75
Državne srečke iz l. 1864	100	gld.	171	—
4% avstr. zlata renta, davka prosta	101		25	
Ogrska zlata renta 6%	122		10	
" papirna renta 5%	91		75	
5% štajerske zemljšč. odvez. oblig.	88		55	
Dunava reg. srečke 5%	104		50	
Zemlj. obč. avstr. 4½% zlati zast. listi	114		50	
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	108		30	
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	106		50	
Kreditne srečke	100	gld.	175	—
Rudolfove srečke	10		19	50
Akcije anglo-avstr. banke	120		119	50
Trammway-društ. velj. 170 gld. a. v.	214		50	

Kdor želi nastopiti

(235—2)

dobro službo,

v katerej bi si mogel zaslužiti na mesec 80—100 gld., naj se oglaši pri upravnosti „Slovenskega Naroda“.

Malin na čolných

na Savi pod železniškim mostom pri Pogoniku v vasi Gornji Log, Litijskoga okraja, je pod ugodnimi pogoji

na prodaj.

Natančneje se zvē pri gospodu Janezu Jeretini v Gradeu pri Litiji.

(236—2)

Izumil!!!

Po neutrudljivih študijah se je dru. pl. Ben-den-u posrečilo napraviti

pomado za lase,

o katerej se po vsej pravici trditi sme, da zastonjuje svojemu namenu. Po tej pomadi v kratkem času zrastejo gosti lasje in brada, ter je tudi dober pripomoček proti izpadanju las. Izumitelj jamči za gotov uspeh.

Cena lončku 2 gld.

Pristna se dobiva proti predpostilatvi zneska pri izumitelji samem, dru. pl. Bendenu, Prag, Salmgasse 7.

(56—24)

Čudovite kapljice

Sv. Antona Padovanskega.

To priprsto in naravno zdravilo je prava dobrdejna pomoč in ni treba mnogih besedil, da se do kaže njihova čudovita moč. Če se le rabijo nekaj dni, olajšajo in preženijo prav kmalu najtrdrovratnejše želodeče bolesti. Prav izvrstno ustrezajo zoper hemoroidi, proti boleznim na jetrah in na vranici, proti črevesnim boleznim in proti glistam, pri ženskih mlečnih nadležnostih, zoper beli tok, božjest, zoper skropok ter čistijo pokvarjeno kri. One ne preganajo samo omenjenih bolezni, ampak nas obvarujejo tudi pred vsako bolezni.

Prodajejo se v vseh glavnih lekarnah na svetu; za naročbo in pošiljatve pa jedino v lekarni Cristo-tolelli v Gorici. V Ljubljani jedina zaloga v lekarni Jul. pl. Trnkoczy, na Mestnem trgu st. 4. Steklenica stane 30 kr.

Varovati se je pokvarjenih posnetkov, s katerimi se zaradi dobitka kažežljnosti tu pa tam ljudstvo goljufa, dasi nemajo nobene moči in vrednosti.

Pivovarna v Senožecah

ima v zalogi

izvrstno domačo pivo